

Kunstverdenens fremste jobb

Kunstnerisk leder for den 13. documenta

Hva akter Carolyn Christov-Bakargiev å gjøre med verdens fremste utstilling – documenta i den tyske byen Kassel? Aftenposten har møtt en travel kunstnerisk leder, vel i gang med forberedelsene til sin variant, som åpner i juni 2012 – og inkluderer norsk deltagelse.

LOTTE SANDBERG

– I løpet av det siste tiåret har det vært for mye snakk om ideer fremfor kunstverk, og for mange sterke konsepter har preget utstillinger av samtidskunst. Derfor vil ikke den 13. documenta-utstillingen være en tematisk utstilling som illustrer et konsept. Men vi skal ikke gjøre documenta til en kunstmesse, så for meg inkluderer dette «ikke-konseptet» stor vekt på prosedyrer, metoder, mangfold og betydningsfulle paradokser – som sammenbrudd og helbredelse. Det er ikke det som blir sagt som er meningsfullt, men hvordan det blir sagt.

Carolyn Christov-Bakargiev (53 år) rister energisk på viltre brune krøller. Den kunstneriske lederen for verdens best besøkte kunstutstilling er på et kort Oslo-besøk. Hun tar seg så vidt tid til å møte Aftenposten før reisen går videre til Svalbard. Men nå befinner Christov-Bakargiev seg på Grünerløkka, sammen med sin nære medarbeider Marta Kuzma – amerikansk-født direktør i *Office for Contemporary Art Norway* og medlem i kurator-teamet som forbereder *DOCUMENTA (13)*.

– Hittil har kun én norsk kunstner deltatt på documenta, Olav Christopher Jenssen i 1992. Vil det bli norsk deltagelse på *DOCUMENTA (13)*?

– Ja, det tror jeg. Vi er mer enn halvveis i forberedelsene, og mange av de vel 100 kunstnerne som nok vil delta er allerede invitert. Men jeg besøker atelierer, treffer skribenter og ser på historiske kunstnerskap. Jeg foretrekker ikke å oppgi noen navn eller antall nå. Men det blir helt sikkert norsk deltagelse i en eller annen form.

– Er det Marta Kuzmas oppgave å velge ut norsk deltagelse?

– Nei, selv om Kuzma er en av 13 i kuratorteamet, og til og med hører til blant de fire mest involverte, er utvelgelsen mer organisk enn som så. Egentlig er det nesten umulig å beskrive en prosess som både er personlig og kollektiv. For meg avspeiler den et feministisk perspektiv.

To pass. Christov-Bakargiev er utdannet innen både litteratur og kunsthistorie. På grunn av foreldrenes opphav sjonglerer hun to pass; et italiensk og et amerikansk,

Carolyn Christov-Bakargiev har mye erfaring fra internasjonalt kunstliv, som kommer godt med som documenta-sjef. FOTO: EDUARDO KNAPP

Carolyn Christov-Bakargiev

Født i New Jersey i USA, 1957.

Utdannet innen litteratur og kunsthistorie ved universitetet i Pisa, Italia. Bosatt i Roma, Torino og New York.

Ble utnevnt som kunstnerisk leder for den 13. Documentautstillingen i 2008.

Har erfaring fra å lage utstillinger i en rekke land, blant annet som seniorkurator ved MoMA-filialen P.S.1 1999–2001, seniorkurator ved Torinos kunstmuseum Castello di Rivoli 2002–2008 og leder for den 16. biennalen i Sydney i 2008.

Er også skribent som blant annet har utgitt boken *Arte Povera* (London, 1999) og skrevet monografier om kunstnere som William Kentridge og Janet Cardiff.

og har også bulgarsk bakgrunn. Men kanskje opplever hun for tiden et sterkere slektskap med den tyske tenkeren Theodor Adorno (1903–1969). Han motsatte seg populærkulturen; vurderte den som del av den kommersielle kulturindustrien.

– Adornos tanker er relevant i dag, men situasjonen er motsatt av den han beskrev – og det blir for komplisert å komme inn på her. Problemet er at kunst og kunstproduksjon er absorbert i en kulturoproduksjon som inngår i vår tids «kunnskapskapitalisme». Men området er ikke automatisk negativt. Også, og kanskje særlig, documenta har blitt en massiv kunstbevissthet som lokker hundretusener av mennesker til den lille byen Kassel i løpet av 100 sommerdager hvert femte år. Der ligger utfordringen for den utstillingen jeg forbereder.

Men Carolyn Christov-Bakargiev

documenta

Toneangivende mønstring av internasjonal samtidskunst, avholdes hvert femte år (i starten hvert fjerde år) i Kassel, Tyskland. Varer i 100 dager.

Arrangert første gang i 1955; initiativtager Arnold Bode ønsket å styrke kulturell bevissthet etter andre verdenskrig. Navnet «documenta» skulle knytte kunsten til virkeligheten.

Regnes i dag som verdens viktigste utstilling, og blir møtt med stor interesse fra publikum, presse og kunstverden. Ble besøkt av vel 650 000 mennesker i 2002, i 2007 var publikumstallet i underkant av 755 000. Som eneste norske kunster deltok Olav Christopher Jenssen i 1992.

DOCUMENTA (13) foregår i tidsrommet 9. juni til 16. september, 2012.

Aftenposten fakta

ønsker ikke å skille mellom forberedelsene til *DOCUMENTA (13)* – og selve arrangementet.

Høsten 2009 samlet hun alle sine «agenter» og «rådgivere» til en to-dagers konferanse i Torino. Tidligere documenta-ledere fortalte om både hva de hadde gjort og hva de ville gjort annerledes.

Eneveldig. Nå gjenstår det å se hva den kommende utstillingen, som åpner i juni 2012, vil inneholde. Carolyn Christov-Bakargiev er som sine forgjengere gitt frie hender. Som eneveldig sjefskurator kan hun foreta langt mer profilerte valg enn ved Venezia-biennalen – som også består av nasjonale paviljonger styrt av ditto komiteer. Eksempelvis har hun selv valgt navnet *DOCUMENTA (13)*. Men det er vel ikke tvil om at Carolyn Christov-Bakargiev vet mer enn hun ønsker å fortelle nå.

Vår alles kjære
Inga Elida Odding

født 9. oktober 1921,
sovnet stille inn idag.

Oslo 15. februar 2011.

Familie og venner

Bisettes fra
Vestre Aker kirke
onsd. 23. febr. kl. 12.30

Velkommen til enkel
bevertning i Vestre
Aker menighetshus.

Min kjære datter,
vår kjære søster

Trine Lynch

født Giertsen
15. juli 1938,
døde i Nashua, USA
15. februar 2011.

Hedda
Unni
Annette
Hedda
Peder
med familier

Vår alles kjære

Dagfinn Johansen

født 2. januar 1947,
døde fra oss i dag.

Oslo 15. februar 2011.

Kjersti Marie
Linda
Sebastian og Alexander
Øvrig familie

Bisettes fra
Grefsen kapell
onsdag 2. mars kl. 14.00.
Høytideligheten
avsluttes ved kapellet.

Vår alles kjære tante

Aase Evelyn
Andersen

født 15. oktober 1914,
sovnet inn på
Paulus sykehjem i dag.

Oslo 14. februar 2011.

Takk for alle
gode minner.

Familien
Bisettes fra
Paulus sykehjem
torsdag 24. februar
kl. 13.30.

Vår alles kjære

Björg Plassen

født Vike 2. mars 1944,
sovnet stille og fredfullt
inn på Tynset sykehus.
Alvdal, 16. februar 2011.

Sigmunn
Barn
Barnebarn
Jan Henry (bror)
Øvrige familie

Begraves fra Alvdal
kirke onsdag 23. februar
kl. 12.00.

Vår kjære tante

Inger Elisabeth
Ødemark

født 6. august 1915,
døde fra oss i dag.

Oslo 14. februar 2011.

Livet, et pust i sivet,
i all evighet.

Randi, Chris, Erik
Inger-Lise og Morten
Øvrig familie

Bisettes fra
Vestre gravlund,
gamle kapell
onsdag 23. februar
kl. 13.30.
Alle er hjertelig
velkommen til
minnesamvær i
Eckbo selskapslokaler.
Jegerveien 4.

Vår kjære mor og
svigermor, min beste
venn, vår bestemor,
søster, svigerinne
og tante

Jorunn Margrethe
Haugnes

født 1. januar 1935,
døde fra oss i dag.

Stabekk,
16. februar 2011.
Rolf
Ingrid
Anders
Bente
Jan-Erik

Oskar

Camilla, Robert,
Morten, Erik

Øvrig familie

Bisettes i
Haslum krematorium,
lille kapell, onsdag
23. februar kl. 13.30.
Sørgehøytideligheten
avsluttes i kapellet.
I stedet for blomster,
ønskes en gave til
Kreftforeningen.
Gaven kan gis i kapellet.

Takk

Hjertelig takk for all vennlig
deltakelse og oppmerksomhet
ved min far
EYSTEIN EGGENS
bortgang.
Gudbrand

